

Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring

5.januar 2015

Til Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

Høring – forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven

NAFO viser til departementets høringsbrev med

- forslag til endringer i reglene om krav til relevant kompetanse i undervisningsfag
- forslag til klargjøringer av hvilke avgjørelser i skolesammenheng som barneverntjenesten har rett til å ta på vegne av barnet når barneverntjenesten har overtatt omsorgen for barnet
- forslag til å endre navnet på faget religion, livssyn og etikk (RLE) og innføre en bestemmelse om tidsbruk knyttet til kristendomskunnskap i læreplanen i faget

NAFO har følgende merknader til de tre ulike forslagene:

- Forslag til endringer i reglene om krav til relevant kompetanse i undervisningsfag

NAFO har ingen kommentarer til selve lovendringen som foreslås. Departementet varsler imidlertid at det på et seinere tidspunkt kommer forslag til endringer i forskriften til opplæringsloven, som skal konkretisere de generelle bestemmelsene i opplæringslovens kapittel 10.

Departementet varsler omfattende etter- og videreutdanningstiltak for lærere som gjennom forskriften blir omfattet av disse lovbestemmelsene.

I den sammenheng anbefaler NAFO at departementet tar i betraktning den manglende kompetansen mange lærere har i å tilpasse sin norskundervisning til minoritetsspråklige elevers forutsetninger og behov. Det dreier seg om undervisning for elever i alle aldre og på ulike trinn og nivåer i skolesystemet, som enten er helt på begynnerstadiet eller som er kommet et stykke på vei eller svært langt i sine norskferdigheter.

NAFO anbefaler at departementet også forskriftsfester kompetansekrav for lærere som gir norskopplæring for språklige minoritetslever.

- Forslag til klargjøringer av hvilke avgjørelser i skolesammenheng som barneverntjenesten har rett til å ta på vegne av barnet når barneverntjenesten har overtatt omsorgen for barnet

NAFO støtter departementets forslag om å ta inn en ny bestemmelse i lovverket hvor det klargjøres hvem som tar avgjørelser på vegne av barnet i skolesaker. Etter NAFOs vurdering må hensynet til at eleven skal få tilpasset opplæring være overordnet foreldrenes interesser. Derfor må det være den instansen som skolen har mest kontakt med, som tar avgjørelser på barnets vegne.

I tillegg til skolesaker som skal ligge til barnevernstjenesten, anbefaler NAFO at også vedtak om særskilt språkopplæring etter §§ 2.8 og 3.12 faller inn under denne kategorien.

Spesielt om klageretten:

Departementet anfører følgende i høringsbrevet: «Hvem som har klagerett på vedtak etter opplæringsloven og privatskoleloven, må avgjøres i det enkelte tilfelle ut fra forvaltningslovens regler om klagerett og rettslig klageinteresse.»

NAFO ser et behov for at det lages særregler som gjelder enslige mindreårige flyktninger, som jo ikke har foreldre i landet. Disse barna tilhører i utgangspunktet barnevernstjenestens ansvarsområde, og her kan barnets verge komme inn i bildet som en eventuell klageinstans.

- Forslag til å endre navnet på faget religion, livssyn og etikk (RLE) og innføre en bestemmelse om tidsbruk knyttet til kristendomskunnskap i læreplanen i faget

NAFO tilrår ikke at navnet på RLE-faget endres. Elevgrunnlaget i norsk skole er mangfoldig, og for å kunne ivareta opplæring i religion, livssyn og etikk på en inkluderende måte, er det viktig at ikke fagets navn virker ekskluderende på ulike elevgrupper fra majoritets- og minoritetsbefolkningen.

NAFO tilrår ikke at det innføres en bestemmelse i læreplanen for faget som angir at om lag halvparten av timetallet skal fordeles til hovedområdet kristendom. Etter NAFOs vurderinger vil en slik bastant bestemmelse være vanskelig å følge opp i praksis. Vi kan ikke se at bestemmelsen om at om lag halvparten skal fordeles på hovedområdet kristendom, er noen forandring i forhold til dagens bestemmelse. Men når den enkelte lærers skjønn får så klare begrensninger, kan faget bli oppfattet som mindre inkluderende enn det departementet har som mål.